

UNIVERSITETET I OSLO

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Eksamen i:	INF 2220 – Algoritmer og datastrukturer
Eksamensdag:	8. desember 2016
Tid for eksamen:	09:00 – 13:00 (4 timer)
Oppgavesettet er på:	7 sider
Vedlegg:	Ingen
Tillatte hjelpemidler:	Alle trykte og skrevne

Kontroller at oppgavesettet er komplett før du begynner å besvare spørsmålene.

Generelle råd:

- Skriv **leselig** (uleselige svar teller ikke...)
- Husk å **begrunne** svar
- Skriv **korte** og **presise** kommentarer. Hvis du bruker kjente datastrukturer (list, set, map) trenger du ikke forklare hvordan de fungerer. Generelt: Hvis du bruker abstrakte datatyper fra biblioteket kan du bruke disse uten å forklare hva de gjør.
- **Vekten** till en oppgave indikerer **vanskelighetsgraden** og tidsbruken du bør bruke på oppgaven, ut i fra våre estimat. Dette kan være greit å benytte før å disponere tiden best mulig, dvs. Ikke bruk mye tid på en oppgave med liten prosentats (gå videre).
- **Står det at du skal skrive Java-kode**, så får du ikke poeng for pseudo-kode. Få, små kodefeil som manglende ; eller lignende feil trekker ikke ned i Java-koden.

Lykke til!

Ingrid Yu, Arne Maus og Dino Karabeg

Oppgave 1 - Stor O (9 %)

Hva er 'worst-case' tidskompleksiteten til følgende programkoder, som funksjon av input-parameteren n ?

1a) (3 %)

```
int x = 0;
for (int i = 1; i <= log n; i++) {
    for (int j = 1; j <= i; j++) {
        x = x + 1;
    }
}
```

1b) (3 %)

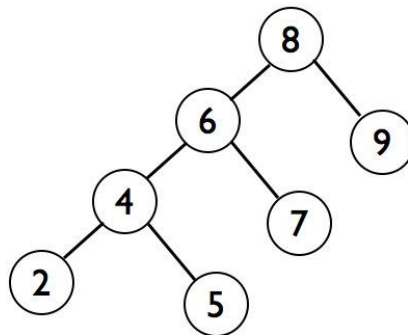
```
int x = 0;
for (int i = 1; i <= n; i++) {
    for (int j = 1; j <= log i; j++) {
        x = x + 1;
    }
}
```

1c) (3 %)

```
int rec (int n);
if (n > 1) {
    return 3 * rec (n / 3)
}
```

Oppgave 2 Rød-svarte trær (10 %)

Begge spørsmål tar utgangspunkt i dette treet som input.

2a) (3 %)

‘Fargelegg’ treet slik at det blir et rødt-svart tre (fargelegginga kan du gjøre slik at du skraverer de sorte nodene lett)

2b) (7 %)

Hva skal treet se ut etter at tallet 1 har blitt satt inn? Hvis alle skritt (rebalanseringer, fargelegginger)

Oppgave 3 Sorteringsoppgave (35 %)

Her er en versjon av innstikksortering:

```
/**
 * Innstikksorterer a[] fra og med plass v til og
 * med plass h - dvs. a[v..h]
 *****/
```

```

void insertSort(int [] a, int v, int h)  {
    int i, t;
    for (int k = v ; k < h; k++)  {
        t = a[k+1];
        if (a[k] > t)  {
            i = k;
            while (i >= v && a[i] > t)  {
                a[i+1] = a[i];
                i--;
            }
            a[i+1] = t;
        }
    }
} // end insertSort

```

Nå tror din foreleser at han har funnet en ny og meget bedre rekursiv versjon av denne. Algoritmen for

```

void superInnstikk (int [] a, int v, int h) {
    ..<din kode her>..
}

```

er:

Hvis lengden av det du skal sortere er lenger enn 200 så kaller du bare **superInnstikk** rekursivt to ganger med hver sin like store halvdel av området $a[v..h]$ (hvis lengden er et oddetall blir de to delene bare nesten like lange, men det gjør ingen ting).

Hvis lengden av området som skal sorteres er ≤ 200 , så skal du fortsatt dele området i to like deler, men nå sortere hver av dem med kall på **insertSort** som gitt ovenfor.

Etter at du da rekursivt har kommet i bunn og sortert to halvdel med **insertSort**, skal du i hvert kall på **superInnstikk**, på tilbaketrekking (backtrack) skjøte sammen de to sorterte halvdelene som du da har etter følgende regler (du trenger en peker, **hPek** for Høyre del, initielt er **hPek = h**);

Du skal *ikke* behandle de to delene likt, men du sitter nå med to sorterte halvdel: Venstre og Høyre. Hvis øverste element i Høyre er større enn øverste element i Venstre, flytter du bare pekeren **hPek**, én plass nedover.

Hvis Venstre sitt øverste element er større enn Høyre sitt element der høyre-pekeren peker, dvs: $a[hPek]$, bytter du først bare de to elementene (slik at det største kommer på Høyre del). Du senker fortsatt **hPek** med en. Det elementet du satte inn i toppen av Venstre tar du så og innstikksorterer nedover i Venstre; skyver på elementene slik at det nye elementet kommer sortert inn i Venstre slik det også gjøres i koden ovenfor.

Når pekeren i Høyre er ferdig med hele Høyre del, altså har gått gjennom alle elementene der, er du ferdig og dette kallet på **superInnstikk** og kan da returnere til den som kalte den med sin del av $a[]$ – dvs. $a[v..h]$ sortert.

3a) (20%)

Skriv sekvensiell Java-kode for denne rekursive algoritmen.

(for å sortere en array `a[]`, kaller man metoden slik : `superInnstikk(a, 0, a.length-1);`)

3b) (3%)

Forklar hvorfor denne virkelig sorterer `a[]` og begrunn kort hvilken orden $O()$ i kjøretid denne algoritmen har.

3c) (5%)

En liten forbedring av algoritmen er hvordan innesettingen av et nytt element i Venstre gjøres – vi kan etter hvert under innsettingen i Venstre gjøre denne litt raskere. Skriv Java-kode for dette.

3d) (7%)

Forklar, ikke skriv kode, for hvordan du rimelig lett kan parallellisere denne algoritmen.

Oppgave 4 Jobbfordeling (19 %)

Et velkjent problem innen optimering og kombinatorikk kan beskrives som følgende: Gitt n jobber og m maskiner, hvor $n > m$, samt en liste over hvor lang tid hver av de n jobbene tar (positive heltall), finn en fordeling av disse n jobbene på disse m maskinene slik at totaltiden (= slutt-tidspunktet for den siste jobben) blir minst mulig. Det er ingen avhengigheter mellom jobbene så alle n jobber kan utføres parallelt og kan fordeles fritt på maskinene, men har man først startet en jobb på en bestemt maskin kan den ikke avbrytes men må fullføres på den maskinen.

For eksempel: Hvis $n = 6$, $m = 2$ og tidene er gitt ved $(4, 2, 6, 2, 4, 1)$ (dvs. jobb 0 tar 4 tidsenheter, jobb 1 tar 2 tidsenheter, ...osv.) kan vi fordele jobbene på de to maskinene ved følgende fordeling:

Maskin 0: 0, 1, 4

Maskin 1: 2, 3, 5

hvilket gir tiden $4 + 2 + 4 = 10$ for maskin 0 og $6 + 2 + 1 = 9$ for maskin 1, dvs. totaltid 10 (maksimum av 10 og 9). Denne fordelingen kan representeres ved en array av lengde n , der det j -te elementet er k hvis jobb j fordeles til maskin k . I vårt eksempel vil dette være $(0, 0, 1, 1, 0, 1)$.

For å finne den optimale løsningen må man generelt bruke algoritmer med eksponentiell kompleksitet. Imidlertid kan man finne en god tilnærming med følgende algoritme: Hvis vi fremdeles har jobber igjen som ikke er fordelt på en maskin, finn den største av disse og la den maskinen (eller en av de maskinene) som utfører minst jobb til nå utføre denne jobben. Dette kan implementeres ved å bruke to heaps, en maksimumsheap (høyt tall = høy prioritet) for jobbene, og en minimumsheap (lavt tall = høy prioritet) for maskinene.

4a) (4%)

Anta at du har fått følgende 9 jobber ($n=9$) med tider gitt ved

(1, 5, 6, 15, 5, 4, 7, 3, 1). Vi setter inn 9 par (tid, jobb-ID) i en prioritetskø basert på en maksimumsheap. Tegn heapen du får ved å sette inn parene ett om gangen i den gitte rekkefølgen.

4b (6%)

Anta at du er gitt $m = 3$ maskiner, alle med starttid 0 (ingen jobber fordelt til noen maskiner). Vi lager en prioritetskø for maskinene basert på en minimumsheap; maskinene er sortert etter tiden de allerede bruker for å utføre jobbene de har fått tildelt. Vis de to første rundene av følgende algoritmen:

1. Hent ut det største elementet fra prioritetskøen for jobber fra deloppgave (a).
2. Hent ut det minste elementet fra prioritetskøen for maskiner.
3. Fordel jobben (fra pkt. 1) til rett maskin og beregn ny tid for denne maskinen.
4. Legg maskinen tilbake i prioritetskøen for maskiner, med ny tid.

For hver runde, vis hvordan prioritetskøene endres (du trenger ikke vise mellomsteg).

4c (9%)

Skriv metoden i Java som implementerer algoritmen over. Metoden skal ta inn heltall n og m og en array `int[] t`, og skal returnere en array av lengde n som viser den endelige fordelingen av de n jobbene på de m maskinene.

Du kan anta at du har følgende klasse tilgjengelig:

```
class Pair implements Comparable {
    int time;
    int id;

    Pair(int time, int id) {
        this.time = time;
        this.id = id;
    }

    public int compareTo(Object o) {
        Pair a2 = (Pair) o;
        return this.time - a2.time;
    }
}
```

En minimumsheap av slike par kan opprettes ved

```
PriorityQueue<Pair> minHeap = new PriorityQueue(n);
```

og en maksimumsheap ved

```
PriorityQueue<Pair> maxHeap = new PriorityQueue(n,
    new Comparator<Pair>() {
```

```
public int compare(Pair a1, Pair a2) {  
    return a2.compareTo(a1);  
}  
})
```

Oppgave 5 Korteste enkle sykel (15%)

I denne oppgaven skal du skrive pseudokode for to effektive algoritmer som gitt en rettet graf G med positive vekter returnerer vekten av den korteste enkle sykelen i G . Dersom G ikke inneholder noen sykel, returnerer du vekt ∞ .

5a (4%)

Forklar hvorfor dybde først-søk ikke egner seg her.

5b (6%)

Skriv en algoritme der du bruker Dijkstra for å finne den korteste enkle sykelen. Hvis du bruker Dijkstra slik som den er (umodifisert), trenger du ikke å gjengi koden, du kan da anta at du har en metode med signatur `void dijkstra (Vertex s)`. Modifiserer du Dijkstra, må du vise den modifiserte Dijkstras algoritme.

Hva er kompleksiteten til algoritmen din?

5c (5%)

Skriv en algoritme der du løser problemet ved bruk av Floyd i din algoritme.

Oppgave 6, Spørsmål og svar (12 %)

Svar “sant” eller “falsk”, og vis oss at du forstår akkurat hvorfor, og relaterte grunnleggende ideer, i et kort avsnitt som begrunner svaret.

6a (2%)

$$3n^2 = O(n^3)$$

6b (2%)

“Å gi en polynomisk algoritme” betyr det samme som “å gi en effektiv løsning”.

6c (2%)

Det finnes minst to distinkte grunner til hvorfor insetting i en hashtabell kan ta lineær tid.

6d (2%)

Comparison sorting kan løses i worst-case lineær tid ($O(n)$).

6e (2%)

Etter en insetting er gjort i et balansert rød- svart tre, kan treet alltid rebalanseres med maksimum 2 rotasjoner.

6f (2%)

Branch and bound kan brukes til å løse noen NP-komplette problemer i polynomisk tid.

----- slutt på oppgavesettet -----